

Konstitutionsutskottets betänkande 1999/2000:KU19

Riksdagens parlamentariska ledningsorganisation
samt ny förvaltningsorganisation för riksdagen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet den av talmanskonferensen tillsatta Riksdagskommitténs förslag till *dels* ändrad parlamentarisk ledningsorganisation för riksdagen (1999/2000:TK1), *dels* instruktion för den samlade riksdagsförvaltningen jämte följdlagstiftning (1999/2000:TK2). Talmanskonferensen har ställt sig bakom förslagen. Utskottet tillstyrker, med vissa smärre förändringar, förslagen.

I betänkandet föreslår utskottet en ändring i 3 § lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn. Med den föreslagna ändringen tydliggörs att Justitiekanslern inte har tillsyn över riksdagens tjänstemän.

Förslagen

Talmanskonferensen föreslår i förslag 1999/2000:TK1 att riksdagen antar det av Riksdagskommittén framlagda förslaget till lag om ändring i riksdagsordningen.

Talmanskonferensen föreslår i förslag 1999/2000:TK2 att riksdagen antar de av Riksdagskommittén framlagda förslagen till lag med instruktion för riksdagsförvaltningen, m.m.

Lagförslagen finns intagna i *bilaga 1 och 2*.

Utskottet

Talmanskonferensens förslag 1999/2000:TK1 Riksdagens
parlamentariska ledningsorganisation

Bakgrund

Talmanskonferensen beslöt den 2 december 1998 att tillkalla en utredning med parlamentarisk sammansättning med uppdrag att se över och utvärdera vissa frågor som rör riksdagens arbetsformer. Utredningen antog namnet Riksdagskommittén. Utredningsverksamheten delades upp på fyra områden, nämligen riksdagens parlamentariska ledningsorganisation, budgetprocessen m.m., riksdagens arbete med uppföljning, utvärdering och revision samt riksdagens hantering av EU-frågor.

Bakgrunden till uppdraget när det gäller utredningen om riksdagens parlamentariska ledningsorganisation är ett tillkännagivande som riksdagen gjorde till talmanskonferensen våren 1998 vid behandlingen av förvaltningsstyrelsens förslag 1997/98:RFK4 Förstärkt samordning inom riksdagsförvaltningen. Riksdagen godkände då förslaget som i huvudsak innebar att riksdagsdirektören (kammarsekreteraren) fick ett överordnat ansvar för ledning och samordning av riksdagsförvaltningen och att han eller hon vid sin sida fick en samordningsgrupp i vilken kammarkansliet, förvaltningskontoret och utskottskanslierna blev representerade. Konstitutionsutskottet konstaterade i sitt betänkande 1997/98:KU34 att riksdagen sedan gammalt har en splittrad organisation som särskilt på ledningsnivå kan vålla problem i fråga om de administrativa funktionerna. Enligt utskottet innebar förslaget om ökad samordning inom riksdagsförvaltningen ett steg i rätt riktning. Utskottet ville emellertid ifrågasätta om förslaget var tillräckligt för att lösa lednings- och samordningsproblemen. Den största bristen var enligt utskottet att förslaget inte innebar någon förändring i den parlamentariska ledningsorganisationen. En konsekvens av det liggande förslaget var att någon samordnad ledning av riksdagsdirektörens arbete inte kunde komma till stånd eftersom han eller hon ansvarade för en del av sina uppgifter inför talmannen och talmanskonferensen och för en annan del inför förvaltningsstyrelsen. Det var enligt utskottets uppfattning angeläget att organisationen av den parlamentariska ledningen av riksdagens arbete och förvaltning snarast sågs över i en särskild utredning som borde tillsättas av talmanskonferensen. Riksdagen ställde sig, genom sitt tillkännagivande till talmanskonferensen, bakom detta ställningstagande.

Kommittén har när det gäller utredningsarbetet rörande riksdagens parlamentariska ledningsorganisation lämnat förslag till talmanskonferensen om ändringar i riksdagsordningen som föreslås träda i kraft den 1 juli 2000. Talmanskonferensen har ställt sig bakom det framlagda förslaget.

De nuvarande parlamentariska ledningsorganens sammansättning, kompetens och arbetsuppgifter regleras i lag. För talmanskonferensens del finns regleringen i riksdagsordningen. När det gäller förvaltningsstyrelsen innehåller riksdagsordningen endast bestämmelser om dess sammansättning och om dess ställning som ledningsorgan för riksdagens förvaltningskontor (RFK). De mer preciserade bestämmelserna finns i instruktionen för RFK.

Ny riksdagsstyrelse

Reformbehovet

Den nuvarande ordningen med skilda parlamentariska ledningsorgan för planeringen av riksdagsarbetet, ärendehantering och kammardebatterna å ena sidan och de mer renodlat administrativa funktionerna å den andra är enligt förslaget en frukt av förhållandena före enkammarriksdagens tillkomst. Systemet med skilda parlamentariska ledningsorgan har haft en del fördelar. Det har exempelvis möjliggjort en hög grad av parlamentarikerinflytande över förvaltningsverksamheten, utan att för den skull de ledande företrädarna för partierna behövt betungas av hanteringen av ärenden av mindre betydelse

för den politiska verksamheten. Riksdagens förvaltningskontor har genom sin instruktion getts en ställning som förvaltningsmyndighet. Det har gjort det lättare att för dess verksamhet tillämpa det regelverk som gäller för övriga statsförvaltningen.

Samtidigt har den nuvarande ordningen med en uppsplittrad förvaltningsorganisation medfört en rad samordningsproblem. Det är mot den bakgrunden man enligt förslaget skall se den förändring i riksdagsdirektörens ställning och ansvarsområde som genomfördes 1998.

En samlad parlamentarisk ledning är dock önskvärd även av andra skäl än de som gäller ledningen av riksdagsförvaltningen. Ju aktivare man söker förändra och förbättra såväl villkoren för den parlamentariska verksamheten som formerna denna bedrivs i, desto oftare kommer beslut i det ena av ledningsorganen att ha direkt betydelse för verksamheten inom det andra organets kompetensområde. Behovet av samråd och information mellan förvaltningsstyrelsen och talmanskonferensen/gruppledarkretsen har därför ökat kraftigt under senare år. En gemensam riksdagsstyrelse skulle enligt förslaget ge bättre möjligheter att driva utvecklingsarbetet framåt.

Ett annat skäl som talar för en förändring av ledningsorganisationen är att de internationella frågorna kraftigt ökat i omfattning under framför allt det senaste decenniet. Frågor rörande utsändande av delegationer och besöksgrupper till andra länder och till internationella konferenser m.m. hör inte självklart hemma under något av de nuvarande ledningsorganen. De aktualiserar som regel resursfrågor, men ställningstagandet måste nästan alltid göras mot bakgrund av en politisk bedömning av önskvärheten och angelägenheten av den föreslagna aktiviteten. En riksdagsstyrelse, med ett samlat ansvar för de frågor som nu ligger inom förvaltningsstyrelsens kompetensområde och de som behandlas i talmanskonferensen skulle, enligt förslaget, vara det naturliga organet för beslutsfattande i dessa internationella frågor.

Riksdagskommittén har mot denna bakgrund föreslagit att en ny riksdagsstyrelse inrättas. Styrelsen övertar beslutsuppgifter från såväl talmanskonferensen som förvaltningsstyrelsen. Kammarsekreteraren, med tjänstebestämmelsen riksdagsdirektör, blir inför styrelsen ansvarig för ledningen av hela riksdagens förvaltning.

Sammansättning

Talmannen skall enligt förslaget vara självskriven ordförande i den nya riksdagsstyrelsen. Vice talmännen skall vid förfall kunna överta talmannens uppgifter att leda såväl riksdagsarbetet i stort som kammarens verksamhet. För att de skall kunna ha beredskap att träda i talmannens ställe bör de ges möjlighet att delta i och följa styrelsens arbete.

För att styrelsen skall kunna arbeta effektivt bör den ha ett förhållandevis begränsat antal ledamöter. Styrelsen bör vidare med tanke på dess beslutsfunktioner ha en sammansättning som så vitt möjligt är proportionell mot partifördelningen i riksdagen. Samtidigt är det ett starkt önskemål att samtliga partier har möjlighet att delta i styrelsens arbete.

Enligt kommitténs mening bör antalet valda ledamöter i styrelsen inte sättas högre än vad som krävs för att dess sammansättning på ett rimligt sätt

skall kunna återspegla styrkeförhållandena i riksdagen. Kommittén föreslår att den nya styrelsen får 10 valda ledamöter.

Partiernas representanter i valberedningen kan genom att lägga fram en gemensam lista för valet på frivillig väg åstadkomma att så många som möjligt av riksdagens partier är representerade i styrelsen även i en styrelse av denna begränsade storlek. Om inga stora förändringar inträffar i partistrukturen är det emellertid sannolikt, även i det fallet, att något eller några partier blir utan ordinarie styrelseplatser. Sker valet utan gemensam lista blir detta närmast med nödvändighet följd. Det är dock viktigt att samtliga partier ges möjlighet att följa styrelsearbetet och lägga fram sina synpunkter på styrelseärendena. Den närmast till hands liggande lösningen är att ge närvaro- och yttranderätt åt en företrädare för vardera av de partier som saknar representation bland de valda ledamöterna. Kommittén förordar denna lösning.

Såväl de valda ledamöterna som eventuella företrädare för partier utan representation i styrelsen bör ha personliga suppleanter.

Även en styrelse sammansatt på det sätt som nu angetts riskerar att bli otympligt stor, särskilt om samtliga personer i de uppräknade kategorierna ges möjlighet att samtidigt närvara vid sammanträdena. Det närmast till hands liggande sättet att reducera antalet personer som deltar vid styrelsens sammanträden är att föreskriva att de personliga suppleanterna endast skall kallas till de sammanträden vid vilka de ordinarie representanterna har förhinder. Något eller några partier kommer till följd av sin storlek att vara representerade vid styrelsesammanträdena av såväl en vice talman som flera valda ledamöter. Det är naturligtvis möjligt för dessa partier att på frivillig väg bidra till en reduktion av styrelsens storlek genom att nominera vice talmännen till platser som valda ledamöter eller suppleanter.

Riksdagsdirektören (kammarsekreteraren) bör i sin egenskap av chef med ansvar för hela riksdagsförvaltningen ha närvaro- och yttranderätt i styrelsen. Riksdagsdirektören bör även ha det formella ansvaret för föredragningen av ärenden inför styrelsen. Det innebär självfallet inte att riksdagsdirektören själv måste föredra alla eller ens huvuddelen av styrelseärendena. De tjänstemän som inom förvaltningen skött beredningen av styrelseärendena, eller inom vars ansvarsområde ärendena faller, är givetvis de som är bäst lämpade att göra föredragningarna inför styrelsen.

Begränsning av styrelsens arbetsbelastning

Obligatoriska styrelseärenden

Det är nödvändigt att finna en ordning för organisation av arbetet och delegation av beslutsfattande så att styrelsen kan koncentrera sin verksamhet på de viktigaste och principiellt mest betydelsefulla ärendena.

En målsättning bör vara att åstadkomma en sådan begränsning av vilka ärenden som tas upp i styrelsen att det i förväg kan anges att styrelsesammanträdena kommer att hållas på fast tid, förslagsvis onsdag eftermiddag, en gång per månad när riksdagen är samlad, och att varje sammanträde varar som längst två timmar.

Vissa ärenden är av den karaktären att de bör vara obligatoriska styrelseärenden. Till denna kategori hör t.ex. att hantera frågor som gäller riksdagens arbetsformer och övergripande frågor om utvecklingen av riksdagens verksamhet, att tillsätta utredningar och att ta initiativ i riksdagsärenden. Vidare bör styrelsen i enlighet med vad som tidigare nämnts vara det organ som beslutar i vissa ärenden rörande riksdagens internationella kontaktverksamhet. Det gäller exempelvis deltagandet i och delegationer till internationella konferenser och kongresser. Även en del av de mer renodlade förvaltningsärendena bör vara obligatoriska styrelseärenden. Till denna kategori hör att besluta om anslagsframställning från riksdagen och om anställning på högre chefsnivå, att fastställa budget och bokslut samt att avge årsredovisning.

Samråd i ärenden rörande kammarens verksamhet m.m.

Om gruppledarna, som förutsatts, ingår bland styrelsens ledamöter, eller bland de personer som har närvaro- och yttranderätt i styrelsen, kan talmanen även fortsättningsvis samråda med dem och med vice talmännen i frågor som bl.a. gäller uppläggnings- och anordnandet av särskilda debatter, m.m. utan att man för den skull skapar ett med styrelsen konkurrerande ledningsorgan. Det kan vara en fördel att snabbt och på ett informellt sätt kunna anordna ett sådant samråd. I en del mindre komplicerade fall kan samråd ske under hand med var och en av gruppledarna. Gruppleadmötena kan givetvis också, som hittills, utnyttjas för samråd i ärenden av så brådsakande natur att de inte hinner tas upp som styrelseärenden.

Råd för ledamotsnära frågor

Ansvar för beslutsfattandet i de ärenden som inte är obligatoriska styrelseärenden bör åvila riksdagsdirektören. Dock bör det finnas en möjlighet för denne att, när så är befogat, till följd av ärendenas principiella och/eller ledamotsnära karaktär eller betydelse i övrigt, hänskjuta dem till styrelsen för avgörande. För ärenden av ledamotsnära karaktär borde dock kunna gälla att de först förelades ett rådgivande organ som inrättats för detta ändamål.

Rådet bör utses inom kretsen av ledamöter och övriga personer med närvaro- och yttranderätt i styrelsen och bestå av en företrädare för varje parti. När ärendena föredras för rådet skall de vara försedda med förslag till beslut från riksdagsdirektören. Om alla i rådet, eller alla utom en, instämmer med riksdagsdirektörens förslag är beslutet därmed fattat. I annat fall skall ärendet föras vidare till styrelsen för beslut.

Med en sådan beslutsordning erhåller man fördelen av ett starkt ledamotsinflytande över de ärenden som direkt berör ledamöternas egna arbetsvillkor och förhållanden i övrigt, men undviker samtidigt att mer än ett mycket litet antal sådana ärenden belastar arbetet i styrelsen.

För en del styrelseärenden kan det ibland finnas behov av en mera omfattande beredning. För dessa ärenden kan tillfälliga beredningsgrupper med tidsbegränsade mandat tillsättas.

Samråd med utskotten

Den nuvarande talmanskonferensens huvuduppgift är att vara samrådsorgan mellan talmännen, partigruppernas företrädare och utskottspresidierna i ärenden som gäller planeringen av riksdagsarbetet. Det detaljerade planeringsarbetet sköts visserligen på tjänstemannanivå vid överläggningar med kammarkansliets tjänstemän och företrädare för utskottskanslierna. Ändå har talmanskonferensen en roll att spela när det gäller att slutgiltigt fastställa ärendeplanerna och därmed markera att man gemensamt är beredd att verka för att de skall kunna följas. Talmanskonferensen är också ett viktigt kontaktorgan för överläggningar med utskottspresidierna om arbetsvillkoren för utskotten och om utskottsarbetets utformning.

Det kommer även i fortsättningen att finnas behov av ett forum för samråd i frågor av det här slaget. Vid sidan om styrelsen bör det därför inrättas ett organ för samråd mellan talmännen och utskottspresidierna. I ett sådant organ skulle det också ges möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan utskotten om exempelvis arbetet med EU-frågorna och med uppföljning och utvärdering. För att markera att dess uppgifter inte sammanfaller med den tidigare talmanskonferensens bör detta organ ges ett annat namn, förslagsvis ordförandekonferens.

Utskottets bedömning

Enligt förslaget skall riksdagsstyrelsen, för att kunna arbeta effektivt, ha ett förhållandevis begränsat antal ledamöter. Styrelsen bör vidare med tanke på dess beslutsfunktioner ha en sammansättning som så vitt möjligt är proportionell mot partifördelningen i riksdagen. Antalet valda ledmöter i styrelsen bör enligt förslaget inte sättas högre än vad som krävs för att dess sammansättning på ett rimligt sätt skall kunna återspegla styrkeförhållandena i riksdagen. Enligt förslaget skall den nya styrelsen få tio valda ledamöter.

Utskottet instämmer i detta men vill, för att undvika tolkningsproblem, förtydliga att det är de tio valda ledamöterna i styrelsen som skall återspegla styrkeförhållandena i riksdagen och således inte hela styrelsen, dvs. talmannen och de tio valda ledamöterna.

Enligt förslaget skall såväl de valda ledamöterna som de särskilda företrädarna för partigrupper som skall samråda med talmannen om arbetet i kamraren ha personliga suppleanter. Enligt förslaget till tilläggsbestämmelse 1.7.2 första stycket riksdagsordningen utser riksdagen ersättare för de valda ledamöterna av riksdagsstyrelsen. Vidare skall partigrupperna utse ersättare för sina särskilda företrädare.

Enligt bestämmelser om val inom riksdag skall enligt 7 kap. 8 § riksdagsordningen, om två eller flera skall väljas, utses suppleanter till minst samma

antal som de ordinarie ledamöterna. Är av riksdagen vald ledamot i ett organ frånvarande, intas hans plats enligt 7 kap. 9 § riksdagsordningen, om det kan ske av en suppleant som hör till samma partigrupp. I övrigt gäller att suppleanterna har företräde i den ordning i vilken de har valts eller, om valet har förrättats med gemensam lista, i den ordning i vilken de har förts upp på listan. Dessa bestämmelser skall tillämpas om inte riksdagen föreskriver annat. I det nu aktuella fallet skall suppleanterna vara personliga och därför bör den föreslagna tilläggsbestämmelsen 1.7.2 första stycket riksdagsordningen ändras enligt följande. *Riksdagen utser en personlig ersättare för varje vald ledamot av riksdagsstyrelsen. Varje partigrupp utser en personlig ersättare för sin särskilda företrädare.*

Med den föreslagna ändringen i tilläggsbestämmelsen 1.7.2 riksdagsordningen tillstyrker utskottet de föreslagna ändringarna i riksdagsordningen.

Talmanskonferensens förslag 1999/2000:TK2 Ny förvaltningsorganisation för riksdagen

Bakgrund

Riksdagsförvaltningen har sedan inrättandet av Riksdagens förvaltningskontor år 1966 haft samma grundläggande struktur som i dag. Förvaltningen består grovt räknat av tre relativt självständiga delar: kammarkansliet, utskottskanslierna samt förvaltningskontoret. Ledningsorganen är talmanskonferensen och förvaltningsstyrelsen med en direktionsorgan som ett arbetsutskott. Talmannen är ordförande i såväl talmanskonferensen som förvaltningsstyrelsen.

För att biträda Riksdagskommittén i översynsarbetet och arbetet med att utarbeta ett förslag till en ny instruktion för hela den samlade riksdagsförvaltningen samt för att närmare utreda frågorna om förvaltningens framtida organisation m.m. har Riksdagskommittén tillsatt en särskild organisationskommitté på tjänstemannanivå.

Utgångspunkterna för Riksdagskommitténs överväganden innebär i korthet att den nya politiska ledningsstrukturen och riksdagsdirektörens nya roll som chef för hela förvaltningen bör ligga till grund för översynen. Förvaltningens organisation och arbetssätt bör vara anpassade så att den på effektivast möjliga sätt skall kunna arbeta mot de politiska styrorganen, och dess resurser bör därvid tas till vara på ett ändamålsenligt sätt och med utvecklad samverkan för att nå de övergripande målen för verksamheten.

Arbetet har inledningsvis inriktats på att utarbeta en instruktion för den samlade riksdagsförvaltningen. Först därefter kommer arbetet att avse organisationsfrågor och en ny arbetsordning. Förslag härom läggs fram för den nya riksdagsstyrelsen.

Under arbetets gång har samråd ägt rum med företrädare för Riksdagens ombudsmän, Riksdagens revisorer och Riksbanken.

Riksdagskommitténs ambition är att arbetet skall bedrivas i dialog med personalen och personalens organisationer. Personalorganisationerna har därför löpande informerats om arbetets fortskridande och haft tillfälle att framföra synpunkter.

Talmanskonferensen har uttalat att det kan finnas anledning att överväga såväl vilken organisationsstruktur som är den mest ändamålsenliga för den nya myndigheten som i vilken utsträckning denna skall vara reglerad i instruktionen.

En instruktion ger de övergripande bestämmelserna för en myndighets uppgifter, beslutsformer och arbetssätt m.m. Enligt Riksdagskommitténs uppfattning bör den nya riksdagsförvaltningens instruktion vara så enkel, klar och kort som möjligt och i första hand endast innehålla det som formellt sett måste finnas i en instruktion av aktuellt slag. De bestämmelser som i övrigt behövs för förvaltningens organisation och formerna för dess verksamhet bör meddelas i första hand i en arbetsordning.

Skälen för denna uppfattning är främst att även mindre viktiga frågor rörande organisation och arbetsformer måste undergå riksdagsbehandling om detta regleras i instruktionen eftersom denna ju har formen av lag. Med tanke på den nya styrelsens sammansättning och kompetens torde något behov för riksdagen att detaljstyra förvaltningen knappast föreligga. Ett annat skäl är det behov av möjligheter till snabba organisatoriska omDispositioner som är nödvändiga till följd av de krav på effektivitet och rationella rutiner m.m. som allmänt gäller i statsförvaltningen. Riksdagsstyrelsen bör således bl.a. i en arbetsordning fatta beslut om förvaltningens organisation, arbetsformer och administrativa verksamhet m.m. En följd av detta resonemang är att tjänstemannaorganisationen därför inte alls bör regleras i instruktionen.

En grundtanke vid utformningen av förslaget till ny instruktion för riksdagsförvaltningen är vidare att den politiska nivån – styrelsen – skall tillförsäkras ett fast grepp när det gäller att styra förvaltningen i stort medan riksdagsdirektören skall anförtros att självständigt leda den löpande verksamheten. Förvaltningens effektivitet bör främjas genom en medveten delegering, tydliga mål och riktlinjer samt genom en noggrann uppföljning.

Riksdagsförvaltningens arbetsuppgifter m.m.

De grundläggande bestämmelserna för riksdagsförvaltningens arbetsuppgifter ges i RO.

I den nu gällande instruktionen för Riksdagens förvaltningskontor sägs inledningsvis (1 §) att förvaltningskontoret är ett serviceorgan för riksdagen och att förvaltningskontoret i den omfattning som framgår av instruktionen skall tillhandahålla de resurser och den service som behövs för kammarens, utskottens och övriga riksdagsorgans verksamhet m.m.

I det förslag till ny instruktion som nu läggs fram är avsikten inte att föreslå några sakliga ändringar vad gäller huvuduppgifterna för den samlade riksdagsförvaltningen. För att markera att riksdagens förvaltning skall utgöra en integrerad organisation och omfatta samtliga delar av riksdagens egen förvaltning föreslås emellertid en bestämmelse som mera konkret lyfter fram de huvuduppgifter som åvilar den samlade förvaltningen.

Riksdagskommittén anser att det är av stor vikt att instruktionen ger tydligt stöd åt alla de olika verksamheter som skall bedrivas inom riksdagsförvalt-

ningen. Samtidigt är förvaltningens uppgifter inte statiska. Riksdagens arbetsformer och utvecklingen av det parlamentariska arbetet ställer krav på en betydande flexibilitet hos förvaltningen. Bestämmelserna i instruktionen bör således inte vara så detaljerade eller utformade på sådant sätt att det hela tiden krävs ändringar i instruktionen för att förvaltningen skall kunna syssla med uppgifter som i framtiden kan komma att anses betydelsefulla.

I 1 § instruktionsförslaget anges den samlade förvaltningens huvuduppgifter. Den främsta uppgiften är att stödja den parlamentariska beslutsprocessen, dvs. att biträda vid behandlingen av riksdagens ärenden.

Riksdagsförvaltningens roll avseende riksdagens verk

En viktig fråga när riksdagsförvaltningens uppgifter skall bestämmas är vilken roll förvaltningen skall ha när det gäller prövningen av budgetunderlagen för riksdagens myndigheter utom Riksbanken. De myndigheter som främst tilldrar sig intresse härvidlag är Riksdagens ombudsmän (JO) och Riksdagens revisorer.

Enligt nuvarande ordning överför riksdagens förvaltningsstyrelse, i princip utan någon egentlig granskning, uppgifterna i JO:s respektive revisorernas budgetunderlag till ett underlag för anslaget i statsbudgeten som översänds till Regeringskansliet för att fogas in i budgetpropositionen under respektive utgiftsområde. Särskilt sedan den nya budgetprocessen med utgiftstak och utgiftsramar infördes har denna ordning inte varit tillfredsställande.

Förvaltningsstyrelsens avskaffande föranleder förändringar rörande vem som skall ansvara för prövningen innan budgetförslaget fogas in i statsbudgeten och hur denna prövning bör ske. Budgetpropositionens yrkanden beträffande JO och revisorererna skall däremot behandlas i riksdagen och beredas av respektive fackutskott (KU resp. FiU). En förändring i det första ledet kan dock påverka hur djupgående granskningen av KU och FiU måste vara i det senare ledet.

Vid bedömningen av hur handläggningen och prövningen av myndigheternas budgetunderlag skall utföras och vem som skall fullgöra uppgiften är det av avgörande betydelse att myndigheternas oberoende ställning inte träds för nära.

Inom förvaltningen bör därför i första hand göras endast en teknisk granskning utifrån generella krav på budgetunderlagen. Eventuella tekniska avvikelser från kraven noteras och bifogas som information till budgetpropositionen. Det kan t.ex. gälla påpekanden om att förslaget innehåller ofinansierade utökningar eller beräkningar som avviker från budgetanvisningarna.

Riksdagsstyrelsen bör också pröva anslagets storlek i förhållande till den utgiftsram som kan förväntas för utgiftsområdet. Riksdagsförvaltningen skall således utifrån de av riksdagen fastställda målen för verksamheten pröva vilka resurser som behövs.

I detta sammanhang kan styrelsen också uppmärksamma respektive fackutskott på områden där en särskilt ingående prövning av förutsättningarna för t.ex. besparingar bör göras.

Förslaget till instruktion innebär att riksdagsförvaltningen övertar den roll som Riksdagens förvaltningskontor haft när det gäller ansvaret för de cen-

trala arbetsgivarfrågorna inom riksdagens förhandlingsområde. Den centrala arbetsgivarrollen är i stort sett begränsad till att träffa centrala ramavtal för området och att vid behov fungera som rådgivare. Utvecklingen under det senaste årtiondet har inneburit att utrymmet för lokala förhandlingar i frågor rörande löner och anställningsvillkor och personalpolitiska frågor i övrigt har ökat avsevärt. Den nya instruktion som nu föreslås ger också betydande möjligheter för riksdagsförvaltningen att överlåta avtalsfrågor till riksdagens myndigheter.

Vad gäller individuella frågor kommer styrelsen i den blivande riksdagsförvaltningen att överta förvaltningsstyrelsens uppgift att besluta om lönerna för de tjänster som tillhör den s.k. undantagskretsen. Det gäller för närvarande riksdagsdirektören, förvaltningschefen och personalchefen vid Riksdagens förvaltningskontor, justitieombudsmännen samt kanslichefen vid Riksdagens revisorers kansli. För Riksbankens del sköts motsvarande uppgift numera av riksbanksfullmäktige.

Riksdagsförvaltningens ledning

Ett system i vilket myndighetschefen har totalansvar för verksamheten samtidigt som styrelsen skall svara för ledningen av myndigheten kan lätt leda till oklara ansvarsförhållanden. En viktig fråga i detta sammanhang är därför ansvarsfördelningen mellan styrelsen och riksdagsdirektören. En tydlig fördelning av ansvar och befogenheter är av grundläggande betydelse härvidlag.

När det gäller regler för delegation och beslutsbefogenheter anser Riksdagskommittén, bl.a. på grund av styrelseledamöternas arbetsbelastning i övrigt, att det är nödvändigt att finna en ordning för organisation av arbetet och delegation av beslutsfattandet så att styrelsen kan koncentrera sin verksamhet på de viktigaste och principiellt mest betydelsefulla ärendena.

Beslutanderätten i löpande ärenden bör således i största möjliga omfattning ankomma på riksdagsdirektören medan endast de allra viktigaste och principiellt mest betydelsefulla avgörandena förbehålls styrelsen.

Styrelsen skall utgöra en samlad parlamentarisk ledning av riksdagsförvaltningen.

Huvuduppgiften är att tillse att förvaltningens verksamhetsinriktning stämmer överens med de av riksdagen angivna riktlinjerna och att tillfredsställande resultat uppnås inom givna ekonomiska ramar. Därtill kommer de övriga ärenden i vilka styrelsen är förvaltningens beslutsorgan, s.k. obligatoriska styrelseärenden.

Riksdagskommittén ser det som angeläget att de uppgifter som åligger styrelsen preciseras i den nya instruktionen. Preciseringsen finns i 15 §.

Riksdagsdirektören skall vara chef för förvaltningen och leda samt ansvara för den löpande verksamheten enligt styrelsens direktiv och riktlinjer.

Om de fördelar för riksdagen som avses med den nu aktuella reformen skall vinnas är det av grundläggande betydelse att riksdagsdirektören ges de befogenheter och den auktoritet som behövs för att denne självständigt skall kunna leda förvaltningen och ta nödvändiga initiativ.

För det fall styrelsen vill försäkra sig om att den dagliga ledningen av verksamheten överensstämmer med riksdagens och styrelsens riktlinjer står

Revision

I den nu gällande instruktionen för Riksdagens förvaltningskontor anges att förvaltningskontoret svarar för att intern revision sker av riksdagsförvaltningen. I 1 § lagen (1988:46) om revision av riksdagsförvaltningen m.m. stadgas vidare att bl.a. riksdagens förvaltning själv skall svara för sin internrevision. Bestämmelsen härom bör överföras till den nya instruktionen.

När det gäller externrevisionen av riksdagsförvaltningen skall Riksdagens revisorer enligt 2 § lagen om revision av riksdagsförvaltningen m.m. för varje avslutat räkenskapsår granska bl.a. verksamheten vid riksdagens förvaltning.

Överklagande

När det gäller beslut av myndigheter som lyder under riksdagen föreligger en rätt att besvära sig. Enligt 1 § lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagens förvaltningskontor och myndigheter gäller lagen överklagande av administrativa beslut av Riksdagens förvaltningskontor, Riksbanken, Riksdagens ombudsmän och Riksdagens revisorer. Ärenden enligt denna lag avgörs till stor del av Riksdagens besvärnsnämnd.

Riksdagsdirektören, kammarkansliet och utskottskanslierna nämns inte i lagen. Administrativa beslut av riksdagsorgan som inte nämns i lagen kan i nuläget inte överklagas.

När samtliga riksdagens förvaltningsorgan nu smälter samman till en enhetlig förvaltning innebär det naturligen att lagen om överklagande av administrativa beslut av Riksdagens förvaltningskontor och myndigheter ändras så att administrativa beslut av samtliga organ ingående i den samlade riksdagsförvaltningen skall kunna överklagas, dvs. även beslut i administrativa ärenden av riksdagsdirektören, kammarkansliet, utskottskanslierna och EU-nämndens kansli.

Följande exempel belyser frågan. Om t.ex. ett utskott begärt in en handling med stöd av 4 kap. 10 § RO eller fått sig en handling tillsänd rörande ett ärende under beredning, torde handlingen finnas hos utskottet (riksdagen) och inte hos riksdagsförvaltningen. I ett sådant fall är det utskottet som har att pröva frågan om utlämnande av handlingen. Utskottets beslut kan inte överklagas.

Rör handlingen däremot exempelvis ett personalärende – men finns i ett utskottskansli – är det riksdagsförvaltningen som ansvarar för handlingen, och ett beslut av denna att inte lämna ut handlingen skall alltså kunna överklagas.

I båda fallen är det utskottskansliet som fysiskt hanterar handlingen. Avgörande för möjligheterna att överklaga ett beslut att inte lämna ut en handling är således vilket organ som enligt gällande lagstiftning och regelverk – RO, instruktion och arbetsordning för riksdagsförvaltningen – har att besluta i frågan.

Riksdagskommittén kommer i sitt fortsatta arbete med en arbetsordning för riksdagsförvaltningen i en beslutsordning närmare belysa och reglera beslutsbefogenheterna inom riksdagsförvaltningen.

När en tvist som rör beslut av en arbetsgivare med offentlig ställning skall handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, får arbetstagaren, när det gäller myndigheter under regeringen, enligt en nyligen företagen ändring i lagen (1987:439) om inskränkning i rätten att överklaga (prop. 1998/99:138, bet. 1999/2000:AU3) inte överklaga beslut i frågor som enligt avtal skall avgöras av arbetsgivaren.

I samband med att lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagens förvaltningskontor och myndigheter kom till ansågs det att klagomöjligheten beträffande beslut i här aktuella frågor borde kunna avskaffas på sikt. I avvaktan på detta borde de anställda hos riksdagen och dess myndigheter, enligt förslaget, inte ha sämre möjligheter att anföra besvär än anställda inom den övriga statsförvaltningen.

Som framgår ovan har en lagändring som berör arbetstagare vid regeringens myndigheter nyligen genomförts. Lagändringen motiverades av att parterna på det avtalsområdet enats om att begära att möjligheten till överklagande skulle upphöra. Eftersom motsvarande överenskommelse träffats på riksdagens avtalsområde bör – i linje med den bedömning som gjordes vid tillkomsten av 1989 års lag – möjligheten att överklaga skälighetsavgöranden tas bort. I detta sammanhang bör nämnas att överklaganden rörande denna typ av beslut är mycket sällsynta. Det anförda föranleder en ändring i 2 § 2 lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av Riksdagens förvaltningskontor och myndigheter.

Rättslig identitet, m.m.

Det arbete som nu bedrivs syftar till att slutföra den organisationsförändring som påbörjades under hösten 1998. Detta innebär inte att det därmed skapas något nytt förvaltningsorgan med en rättslig identitet som på något sätt skiljer sig från den nuvarande. Inte heller påverkas – utöver ett namnbyte – de förhållanden som för närvarande gäller för Riksdagens förvaltningskontor i redovisningshänseende.

Anställningar kommer i framtiden att ske i riksdagsförvaltningen med placering i aktuell del av organisationen.

Ikraftträdandebestämmelser och övergångsbestämmelser m.m.

Förslaget är avsett att genomföras med verkan fr.o.m. den 1 juli 2000. Samtidigt bör lagen (1983:1061) med instruktion för Riksdagens förvaltningskontor upphävas.

Konsekvensändringar

Bestämmelser rörande Riksdagens förvaltningskontor, riksdagens förvaltningsstyrelse och förvaltningsdirektören m.fl. organ samt hänsyftningar m.m. till dessa förekommer, förutom i RO och instruktionen för Riksdagens för-

valtningskontor, i ett antal författningar. Konsekvensändringar är nödvändiga i dessa författningar:

1999/2000:KU19

Utskottets bedömning

Utskottet tillstyrker den föreslagna lagen med instruktion för riksdagsförvaltningen med den ändringen att i förslagets 20 § bör ordet invändningen bytas mot anmärkningen. Utskottet tillstyrker övriga lagförslag.

Tillsyn över riksdagens tjänstemän

Bakgrund

Enligt 1 § lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn har Justitiekanslern, i den omfattning som anges i lagens 2 och 3 §§, tillsyn över att de som utövar offentlig verksamhet efterlever lagar och andra författningar samt i övrigt fullgör sina åligganden.

Enligt 2 § står statliga myndigheter samt anställda, uppdragstagare och andra som är knutna till sådana myndigheter under Justitiekanslerns tillsyn i den utsträckning som regeringen föreskriver det. Justitiekanslerns tillsyn skall dock ej kunna omfatta regeringen eller statsråd, ej heller riksdagens myndigheter eller anställda och uppdragstagare vid riksdagens myndigheter.

Under Justitiekanslerns tillsyn står, enligt 3 §, dessutom andra som, utan att vara knutna till statlig myndighet, innehar tjänst eller uppdrag varmed följer myndighetsutövning, såvitt avser denna deras verksamhet, dock ej t.ex. ledamöter av riksdagen.

I prop. 1975/76:52 med förslag till lag om Justitiekanslerns tillsyn m.m. uttalade departementschefen när det gällde JK:s tillsynsområde (s.15):

I ett hänseende vill jag emellertid förorda en avvikelse mellan JK:s och JO:s tillsynsområden. Jag syftar på tillsynen över riksdagsförvaltningen. JK är att se som en regeringens förtroendeman vid kontrollen av att den offentliga verksamheten utövas lagenligt och korrekt. Det är inte väl förenligt med annars tillämpade principer att en regering underställd ämbetsman övar tillsyn över riksdagens myndigheter och tjänstemän. Med hänsyn härtill och då det från saklig synpunkt får anses fullt tillräckligt att riksdagsförvaltningen är underkastad JO:s tillsyn föreslår jag att riksdagens organ och till dem knutna tjänstemän och uppdragstagare helt undantas från JK:s tillsyn.

- - - Med den begränsning som följer av det nyss sagda föreslår jag alltså att JK:s tillsyn fr.o.m. 1976 års ingång skall avse statliga och kommunala myndigheter – vari ingår de av utredningarna särskilt nämnda inrättningarna – tjänstemän och andra befattningshavare vid dessa myndigheter samt annan som innehar tjänst eller uppdrag varmed följer myndighetsutövning, såvitt angår denna hans verksamhet. Undantag bör göras – förutom för riksdagsförvaltningen – för regeringen, statsråd och ledamöter av beslutande statlig och kommunal församling.

Av lagen om Justitiekanslerns tillsyn framgår att riksdagens myndigheter samt anställda och uppdragstagare vid riksdagens myndigheter är undantagna från JK:s tillsyn. Något motsvarande undantag görs dock ej i lagen för anställda och uppdragstagare i riksdagen. Enligt utskottet bör 3 § lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn förtydligas på så sätt att det av paragrafens punkt 3 framgår att riksdagens anställda och uppdragstagare inte står under JK:s tillsyn.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *riksdagsordningen*

att riksdagen antar det av talmanskonferensen i förslag 1999/2000:TK1 framlagda förslaget till lag om ändring i riksdagsordningen (bilaga 1) dock med den ändringen att tilläggsbestämmelsen 1.7.2 riksdagsordningen får den lydelse som i bilaga 3 betecknas *Utskottets förslag*,

2. beträffande *instruktion för riksdagsförvaltningen*

att riksdagen antar det av talmanskonferensen i förslag 1999/2000:TK2 framlagda förslaget till lag (0000:00) med instruktion för riksdagsförvaltningen (bilaga 2) dock med den ändringen att i 20 § ordet invändningen byts ut mot ordet anmärkningen,

3. beträffande *konsekvensändringar*

att riksdagen antar de av talmanskonferensen i förslag 1999/2000:TK2 framlagda och i bilaga 2 intagna förslagen till

- a) lag om ändring i lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier,
- b) lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar,
- c) lag om ändring i lagen (1982:1255) om författningssamlingar för riksdagens förvaltningskontor och Riksbanken,
- d) lag om ändring i lagen (1983:953) om säkerhetsskydd i riksdagen,
- e) lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän,
- f) lag om ändring i lagen (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer,
- g) lag om ändring i lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.,
- h) lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank,
- i) lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagens förvaltningskontor och myndigheter,
- j) lag om ändring i lagen (1993:825) om personregister i riksdagens informationssystem Rixlex,
- k) lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd,

- l) lag om ändring i lagen (1993:1427) med instruktion för Statsrådsarvodesnämnden,
 - m) lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter,
 - n) lag om ändring i lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet,
 - o) lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627),
 - p) lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen,
 - q) lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen,
 - r) lag om ändring i lagen (1999:1286) om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter,
 - 4. beträffande *Justitiekanslerns tillsyn*
- att riksdagen antar det av utskottet i bilaga 3 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn.

Stockholm den 9 maj 2000

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

I beslutet har deltagit: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Pär Axel Sahlberg (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Mats Berglind (s), Inger René (m), Tommy Waidelich (s), Mats Einarsson (v), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Kenth Högström (s) och Per-Samuel Nisser (m).

Härigenom föreskrivs i fråga om riksdagsordningen¹

dels att tilläggsbestämmelserna 1.7.3, 2.4.2 samt 9.1.3 skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 2 och 7 §§, 2 kap. 6, 10 och 13 §§, 9 kap. 1–4 §§ samt tilläggsbestämmelserna 1.7.1, 1.7.2, 2.14.2, 3.8.2, 6.1.1, 6.4.1, 9.1.2 samt 9.7.1 skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny bestämmelse, 1 kap. 11 §, av följande lydelse.

1 kap.

2 §

Nuvarande lydelse

Riksdagen samlas efter riksdagsval till riksmöte på tid som *angives* i 3 kap. 5 § regeringsformen.

Under år då ordinarie riksdagsval *icke hålls*, inleds nytt riksmöte på dag i september som riksdagen på förslag av *talmanskonferensen* fastställt vid föregående riksmöte.

Har tillkännagivande om extra val gjorts före den fastställda dagen, skall nytt riksmöte enligt andra stycket inledas endast om riksdagen med anledning av valet samlas före juni månads utgång.

Riksmöte pågår till dess nästa riksmöte börjar.

Föreslagen lydelse

Riksdagen samlas efter riksdagsval till riksmöte på tid som *anges* i 3 kap. 5 § regeringsformen.

Under år då ordinarie riksdagsval *inte hålls*, inleds nytt riksmöte på dag i september som riksdagen på förslag av *riksdagsstyrelsen* fastställt vid föregående riksmöte.

7 §

Föreslagen lydelse

Nuvarande lydelse

Talmannen eller, i hans ställe, vice talman leder riksdagens arbete.

Talmanskonferensen överlägger om åtgärder som kan främja planmässighet i riksdagens arbete.

Talmanskonferensen består av talmannen, vice talmännen, en företrädare för varje partigrupp i riksdagen som motsvarar parti med minst fyra procent av rösterna i hela riket vid senaste val till riksdagen, utskottens ordförande samt vice ordföranden i riksdagens förvaltningsstyrelse. Partigruppernas företrädare tillsätts vid början av varje

Talmannen eller, i hans *eller hennes* ställe, vice talman leder riksdagens arbete.

Riksdagsstyrelsen överlägger om planeringen av riksdagsarbetet, leder riksdagsförvaltningen samt beslutar i ärenden av större vikt rörande riksdagens internationella kontaktverksamhet.

Riksdagsstyrelsen består av talmannen som ordförande samt tio andra ledamöter som riksdagen utser inom sig för riksdagens valperiod.

De partigrupper i riksdagen som motsvarar partier med minst fyra procent av rösterna i hela riket vid senaste val till riksdagen utser vardera en särskild företrädare som

¹ Riksdagsordningen omtryckt 1998:1450

Nuvarande lydelse

riksmöte för tiden till dess nästa riksmöte börjar. De utses med motsvarande tillämpning av det förfarande som anges i 7 kap. 12 § första stycket.

Föreslagen lydelse

skall samråda med talmannen om arbetet i kammaren i enlighet med bestämmelser i denna riksdagsordning.

1.7.1

Nuvarande lydelse

Talmanskonferensen sammanträder på kallelse av talmannen.

Föreslagen lydelse

Riksdagsstyrelsen sammanträder på kallelse av talmannen.

1.7.2

Nuvarande lydelse

Vid förfall för ordföranden i utskott inträder vice ordföranden i hans ställe. Suppleanter för parti-gruppernas företrädare behöver ej utses.

Talmanskonferensen sammanträder inom stängda dörrar. Vill konferensen inhämta upplysningar av någon som ej tillhör konferensen, får den kalla honom till sammanträde. Kammarsekreteraren och chefen för förvaltningskontoret får delta i konferensens överläggningar.

Föreslagen lydelse

Riksdagen utser ersättare för de valda ledamöterna av riksdagsstyrelsen. Partigrupperna utser ersättare för sina särskilda företrädare.

Riksdagsstyrelsen sammanträder inom stängda dörrar. Vill styrelsen inhämta upplysningar av någon som ej tillhör styrelsen, får den kalla honom till sammanträde. De vice talmännen, de av de särskilda företrädarna för partigrupperna som inte är ledamöter av styrelsen samt kammarsekreteraren får delta i styrelsens överläggningar.

1.7.3

utgår

11 §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ordförandekonferensen överlägger i frågor av gemensamt intresse för verksamheten i kammaren, utskotten och EU-nämnden.

Ordförandekonferensen består av talmannen som ordförande samt utskottens och EU-nämndens ordförande.

2 kap.

2.4.2

utgår

6 §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Talmannen beslutar efter samråd med *talmanskonferensen* vilka uppehåll i kammarens arbete om en vecka eller längre tid som skall förekomma under pågående riksmöte.

Har regeringen förordnat om extra val, kan talmannen på begäran av regeringen besluta att uppehåll skall göras i kammarens arbete under återstoden av valperioden.

Talmannen kan besluta att avbryta uppehåll i kammarens arbete. Sådant beslut skall fattas om regeringen eller minst etthundrafemton av riksdagens ledamöter begär det.

Om uppehåll i kammarens arbete avbryts på begäran av regeringen eller etthundrafemton av riksdagens ledamöter skall talmannen, om begäran innehåller ett sådant önskemål, kalla kammaren till sammanträde inom tio dagar från det att begäran framställdes.

Talmannen beslutar efter samråd med *riksdagsstyrelsen* vilka uppehåll i kammarens arbete om en vecka eller längre tid som skall förekomma under pågående riksmöte.

10 §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Vid sammanträde får varje ledamot och varje statsråd, med de undantag denna riksdagsordning föreskriver, fritt yttra sig i alla frågor som är under behandling och om lagligheten av allt som tilldrager sig vid sammanträdet.

Statschefen kan avgiva ämbetsförklaring inför kammaren.

Talmannen kan efter samråd med *de av partigrupperna utsedda ledamöterna i talmanskonferensen* besluta att debatt utan samband med annan handläggning får äga rum vid sammanträde med kammaren. Sådant debatt får begränsas till att avse särskilt ämne eller delas in i avsnitt efter ämne.

Talmannen kan efter samråd med *de särskilda företrädarna för partigrupperna* besluta att debatt utan samband med annan handläggning får äga rum vid sammanträde med kammaren. Sådant debatt får begränsas till att avse särskilt ämne eller delas in i avsnitt efter ämne.

13 §

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Talmannen skall samråda med *de av partigrupperna utsedda ledamöterna i talmanskonferensen* om uppläggningen av kammarens överläggningar.

Talmannen skall samråda med *de särskilda företrädarna för partigrupperna* om uppläggningen av kammarens överläggningar.

2.14.2

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Talmannen bestämmer efter samråd med *de av partigrupperna utsedda ledamöterna i talmanskonferensen* om tiden för anförande i särskilt anordnad debatt utan samband med annan handläggning.

Talmannen bestämmer efter samråd med *de särskilda företrädarna för partigrupperna* om tiden för anförande i särskilt anordnad debatt utan samband med annan handläggning.

Partigrupp skall till talmannen anmäla företrädare som sägs i första stycket.

3 kap.

3.8.2

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Talmanskonferensen får väcka förslag hos riksdagen i fråga som gäller riksdagsarbetets bedrivande. Talmanskonferensen kan vidare i annat fall framlägga förslag för riksdagen i fråga som gäller riksdagen eller dess organ, om förslaget grundar sig på utredning som talmanskonferensen har tillsatt på riksdagens uppdrag.

Riksdagens förvaltningsstyrelse får väcka förslag hos riksdagen i fråga som faller under styrelsens handläggning.

Riksdagsstyrelsen får väcka förslag hos riksdagen i fråga som gäller riksdagsarbetets bedrivande eller i annan fråga om den faller under styrelsens handläggning. Styrelsen kan vidare i annat fall framlägga förslag för riksdagen i fråga som gäller riksdagen eller dess organ, om förslaget grundar sig på utredning som styrelsen har tillsatt på riksdagens uppdrag.

6 kap.

6.1.1

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Interpellation ingives till kammarkansliet. Den skall vara egenhändigt undertecknad av interpellanten. Talmannen låter utan dröjsmål statsrådet få del av interpellationen och anmäler den vid närmast följande sammanträde med kammaren.

Talmannen fastställer efter samråd med de av partigrupperna utsedda ledamöterna i talmanskonferensen dag under riksmöte då interpellation senast får ingivas till kammarkansliet. Om särskilda skäl föreligger får dock talmannen medgiva att interpellationen får framställas även om den ingivits efter denna dag.

Interpellation inges till kammarkansliet. Den skall vara egenhändigt undertecknad av interpellanten. Talmannen låter utan dröjsmål statsrådet få del av interpellationen och anmäler den vid närmast följande sammanträde med kammaren.

Talmannen fastställer efter samråd med de särskilda företrädarna för partigrupperna den dag under riksmöte då interpellation senast får inges till kammarkansliet. Om särskilda skäl föreligger får dock talmannen medge att interpellationen får framställas även om den ingetts efter denna dag.

6.4.1

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Skriftlig fråga ingives till kammarkansliet. Den skall vara egenhändigt undertecknad av den ledamot som framställer frågan. Talmannen låter utan dröjsmål statsrådet få del av frågan och anmäler den vid

Skriftlig fråga inges till kammarkansliet. Den skall vara egenhändigt undertecknad av den ledamot som framställer frågan. Talmannen låter utan dröjsmål statsrådet få del av frågan och anmäler den vid närmast

Nuvarande lydelse

närmast följande sammanträde med kammaren.

Skriftligt svar inlämnas till kammarkansliet som överlämnar svaret till den ledamot som ställt frågan.

De skriftliga frågor som under en vecka *ingivits* senast klockan 10 på fredag besvaras senast klockan 12 på onsdag i följande vecka.

Under längre uppehåll i kammarens arbete än en månad får talmannen besluta att svar lämnas inom fjorton dagar efter det att frågan framställts. Sådant beslut meddelas efter samråd med de *av partigrupperna utsedda ledamöterna i talmanskonferensen*. Om svar inte lämnas inom denna tid skall statsrådet meddela kammarkansliet när frågan kommer att besvaras eller att den inte kommer att besvaras.

Föreslagen lydelse

följande sammanträde med kammaren.

De skriftliga frågor som under en vecka *ingetts* senast klockan 10 på fredag besvaras senast klockan 12 på onsdag i följande vecka.

Under längre uppehåll i kammarens arbete än en månad får talmannen besluta att svar lämnas inom fjorton dagar efter det att frågan framställts. Sådant beslut meddelas efter samråd med de *särskilda företrädarna för partigrupperna*. Om svar inte lämnas inom denna tid skall statsrådet meddela kammarkansliet när frågan kommer att besvaras eller att den inte kommer att besvaras.

9 kap.

1 §

Nuvarande lydelse

Riksdagens förvaltning består av kammarkansliet, utskottens och EUnämndens kanslier samt förvaltningskontoret.

Kammaren utser en kammarsekreterare. Val av kammarsekreterare äger rum vid början av riksmötet närmast efter ordinarie val till riksdagen och gäller för tiden till dess nytt val av kammarsekreterare förrättas.

Kammarsekreteraren låter föra protokollet vid sammanträde med kammaren. Han expedierar riksdagens beslut och biträder i övrigt talmannen i riksdagsarbetet.

Föreslagen lydelse

Kammarsekreteraren låter föra protokollet vid sammanträde med kammaren. Han *eller hon* expedierar riksdagens beslut och biträder i övrigt talmannen i riksdagsarbetet.

9.1.2

Nuvarande lydelse

Kammarsekreteraren, med tjänstebenämningen riksdagsdirektör, *har ett överordnat ansvar för ledningen och samordningen av riksdagsförvaltningen. Kammarkansliet* och är sekreterare i krigsdelegationen. *Han* för protokoll vid sammanträde med talmanskonferensen.

Föreslagen lydelse

Kammarsekreteraren, med tjänstebenämningen riksdagsdirektör, *är chef för riksdagsförvaltningen och* sekreterare i krigsdelegationen.

9.1.3

utgår

2 §

Nuvarande lydelse

Utskotten och EU-nämnden biträs av kanslier. Chefen för ett sådant kansli skall vara svensk medborgare.

Föreslagen lydelse

Utskotten och EU-nämnden biträs av kanslier *som ingår i riksdagsförvaltningen*. Chefen för ett sådant kansli skall vara svensk medborgare.

3 §

Nuvarande lydelse

Riksdagens förvaltningskontor ledes av riksdagens förvaltningsstyrelse. Styrelsen består av talmannen som ordförande och åtta andra ledamöter, vilka riksdagen väljer inom sig för riksdagens valperiod. I styrelsen kan också ingå högst tre personalföreträdare enligt vad riksdagen närmare föreskriver.

Föreslagen lydelse

Riksdagen beslutar om instruktion för riksdagsförvaltningen.

4 §

Nuvarande lydelse

Riksdagens förvaltningskontor skall, såvitt gäller riksdagen och riksdagens myndigheter, i den omfattning riksdagen bestämmer

1. handlägga frågor angående förhandlingar om anställnings- och arbetsvillkor för arbetstagare samt andra personalfrågor,

2. göra upp förslag till anslag på statsbudgeten,

3. i övrigt handlägga frågor om förvaltningen inom riksdagen och frågor om förvaltning av ekonomisk natur inom riksdagens myndigheter, utom Riksbanken,

4. meddela föreskrifter och råd i sådana frågor som avses i 1–3.

Föreslagen lydelse

Riksdagsförvaltningen skall, såvitt gäller riksdagen och riksdagens myndigheter, i den omfattning riksdagen bestämmer

1. handlägga frågor angående förhandlingar om anställnings- och arbetsvillkor för arbetstagare samt andra personalfrågor,

2. göra upp förslag till anslag på statsbudgeten,

3. i övrigt handlägga frågor om förvaltningen inom riksdagen och frågor om förvaltning av ekonomisk natur inom riksdagens myndigheter, utom Riksbanken,

4. meddela föreskrifter och råd i sådana frågor som avses i 1–3.

9.7.1

Nuvarande lydelse

Utskott får besluta, att företrädare för utskottet skall *företaga* studieresor för att inhämta upplysningar i ämne inom dess beredningsområde.

Utskott skall samråda med *talmanskonferensen*, innan det fattar beslut om utrikes studieresa. *Talmanskonferensen* skall uttala sig om i vad mån resan lämpligen bör ge-

Föreslagen lydelse

Utskott får besluta, att företrädare för utskottet skall *företa* studieresor för att inhämta upplysningar i ämne inom dess beredningsområde.

Utskott skall samråda med *riksdagsstyrelsen*, innan det fattar beslut om utrikes studieresa. *Styrelsen* skall uttala sig om i vad mån resan lämpligen bör genomföras. Därvid skall

nomföras. Därvid skall hänsyn *tagas* till riksdagens internationella förbindelser, till kostnaderna och till omständigheterna i övrigt.

Talmanskonferensen kan meddela närmare bestämmelser om utskottens studieresor. Ledamot av riksdagen kan erhålla *stipendium* för enskild studieresa. *Talmanskonferensen* kan meddela närmare bestämmelser om sådana resor.

hänsyn *tas* till riksdagens internationella förbindelser, till kostnaderna och till omständigheterna i övrigt.

Styrelsen kan meddela närmare bestämmelser om utskottens studieresor. Ledamot av riksdagen kan erhålla *bidrag till kostnaden* för enskild studieresa. *Styrelsen* kan meddela närmare bestämmelser om sådana resor.

8 §

Åtal mot här angiven befattningshavare för brott, begånget i utövningen av hans uppdrag eller tjänst, får beslutas,

1. åtal mot fullmäktig i Riksbanken, ledamot av Riksbankens direktion eller någon av Riksdagens revisorer endast av finansutskottet,

2. åtal mot ledamot av *riksdagens förvaltningsstyrelse*, av riksdagens valprövningsnämnd eller av riksdagens besvärnsnämnd eller mot Riksdagens ombudsman eller kammarsekreteraren endast av konstitutionsutskottet.

Åtal mot här angiven befattningshavare för brott, begånget i utövningen av hans uppdrag eller tjänst får beslutas,

1. åtal mot fullmäktig i Riksbanken, ledamot av Riksbankens direktion eller någon av Riksdagens revisorer endast av finansutskottet,

2. åtal mot ledamot av *riksdagsstyrelsen*, av riksdagens valprövningsnämnd eller av riksdagens besvärnsnämnd eller mot Riksdagens ombudsman eller kammarsekreteraren endast av konstitutionsutskottet.

Vad som sägs i första stycket om åtal mot ledamot av Riksbankens direktion skall inte tillämpas i fråga om brott begånget i utövningen av Riksbankens beslutanderätt enligt lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

Uppgifter

1 § Riksdagsförvaltningens huvuduppgifter är att

1. biträda vid behandlingen av riksdagens ärenden,
2. svara för de myndighetsfunktioner och förvaltningsuppgifter som anges i 9 kap. 4 § riksdagsordningen,
3. informera om riksdagens arbete och frågor som rör EU,
4. handlägga ärenden rörande riksdagens internationella kontakter samt
5. tillhandahålla de resurser och den service m.m. som i övrigt behövs för kammarens, utskottens och övriga riksdagsorgans verksamhet.

2 § Riksdagsförvaltningen skall om annat inte är särskilt föreskrivet

1. upprätta förslag till anslag på statsbudgeten avseende riksdagen och dess myndigheter m.m.,
2. meddela för riksdagen och dess myndigheter utom Riksbanken gemensamma budget- och redovisningsföreskrifter samt föreskrifter för utnyttjande av medel som har anslagits för riksdagen och dess organ,
3. handlägga frågor dels om arvoden och ersättningar till riksdagens ledamöter och till Sveriges företrädare i Europaparlamentet, dels om pensioner och andra förmåner till ledamöterna och deras efterlevande samt till företrädarna och deras efterlevande,
4. svara för frågor om löner och ersättningar till arbetstagare hos riksdagen och dess myndigheter utom Riksbanken samt frågor angående pensioner och andra förmåner till dessa arbetstagare och deras efterlevande,
5. svara för frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagar såvitt gäller riksdagen och dess myndigheter samt företräda riksdagen och dess myndigheter som arbetsgivare i arbetstvister rörande kollektivavtal som har slutits av riksdagsförvaltningen.

Riksdagsförvaltningen skall bereda riksdagens myndigheter tillfälle att framföra sina synpunkter på förhandlingsfrågor som direkt berör respektive myndighet.

Riksdagsförvaltningen får till envar av riksdagens myndigheter överlämna handläggningen av en avtalsfråga som är av betydelse för myndigheten.

3 § Riksdagsförvaltningen skall utöver vad som anges i 1 och 2 §§ utföra de uppgifter som riksdagen genom särskilt beslut ålägger förvaltningen.

4 § Riksdagsförvaltningen får, utom såvitt avser Riksbanken, föreskriva eller för särskilt fall besluta att endast den som är svensk medborgare får ha anställning vid riksdagen eller dess myndigheter.

5 § Utöver vad som följer av 2 och 4 §§ meddelar riksdagsförvaltningen föreskrifter och råd inom sitt verksamhetsområde.

6 § Inom sitt verksamhetsområde företräder riksdagsförvaltningen staten vid domstol. Förvaltningen får uppdra åt en annan myndighet eller åt ett ombud att föra förvaltningens talan.

7 § Varje år före den 1 mars skall riksdagsförvaltningen till riksdagen avge årsredovisning för riksdagens förvaltning för det senaste budgetåret.

8 § Riksdagsförvaltningen svarar för att intern revision sker av förvaltningen.

9 § Riksdagsförvaltningen får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla varor och tjänster samt inom riksdagens fastigheter upplåta lägenheter och lokaler. Förvaltningen får ta ut avgifter för sådana varor och tjänster samt uppdrag och upplåtelser.

Riksdagsförvaltningen bestämmer avgifternas storlek.

10 § Riksdagsförvaltningen får delta i internationellt biståndsarbete inom det parlamentariska området.

Riksdagsförvaltningens ledning

11 § Riksdagsförvaltningen leds av en styrelse som ansvarar för verksamheten. Bestämmelser om val av ledamöter och om ordförande i riksdagsstyrelsen finns i riksdagsordningen.

12 § Riksdagsdirektören är chef för förvaltningen och ansvarar för och leder verksamheten enligt styrelsens direktiv och riktlinjer.

När riksdagsdirektören inte är i tjänst sköts uppgifterna som chef för riksdagsförvaltningen av tjänsteman som riksdagsdirektören efter samråd med talmannen utser.

Råd för ledamotsnära frågor

13 § Riksdagsstyrelsen utser inom sig för valperioden ett råd som tillsammans med riksdagsdirektören skall bereda ledamotsnära frågor. I rådet skall ingå en representant för varje partigrupp med närvaro- och yttranderätt i styrelsen.

Rådet sammanträder på kallelse av riksdagsdirektören.

14 § Innan riksdagsdirektören avgör ett ärende av särskild betydelse för riksdagens ledamöter skall dennes förslag till avgörande föreläggas rådet för ledamotsnära frågor.

Riksdagsdirektören får i övrigt förelägga rådet ärenden som är av betydelse för riksdagens ledamöter.

Om två eller flera ledamöter i rådet är emot riksdagsdirektörens förslag till avgörande av ett förelagt ärende skall detta hänskjutas till styrelsen för beslut.

Styrelsens ansvar och uppgifter

15 § Styrelsen skall pröva om förvaltningens verksamhet bedrivs effektivt och i överensstämmelse med syftet för verksamheten. Styrelsen beslutar om

1. förslag och framställningar till riksdagen,
2. målen för förvaltningens verksamhet,
3. förvaltningens årsredovisning, delårsrapport och förslag till budget för riksdagen,
4. åtgärder med anledning av Riksdagens revisorers rapporter över förvaltningens verksamhet och den redovisning som styrelsen skall lämna till riksdagen enligt 7 §,
5. åtgärder med anledning av internrevisionens redovisning samt revisionsplan,
6. föreskrifter som enligt denna lag eller andra författningar får meddelas av riksdagsförvaltningen,
7. riksdagsförvaltningens arbetsordning,
8. slutande av kollektivavtal med arbetstagarernas huvudorganisationer, avbrytande av annan förhandling än förhandling i tvist om avtal, lockout eller

annan stridsåtgärd samt andra förhandlingsfrågor som är av principiell natur eller har större ekonomisk betydelse eller är gemensamma för riksdagen och dess myndigheter,

9. anställning på chefsnivå direkt under riksdagsdirektören samt av kansli-
chef i utskott och EU-nämnden,

10. frågor som avses i 4 §,

11. frågor som hänskjuts till styrelsen från rådet för ledamotsnära frågor,

12. frågor som är av större vikt eller principiell betydelse eller som riksdagsdirektören hänskjuter till styrelsen.

16 § Riksdagsstyrelsen är beslutför när ordföranden och därutöver minst sex av de av riksdagen valda ledamöterna är närvarande.

Vid omröstning tillämpas bestämmelserna i 18 § förvaltningslagen (1986:223).

17 § Riksdagsstyrelsen får överlåta till riksdagsdirektören att avgöra ärenden som avses i 15 § 4–6 och 8–10 i vilka styrelsens beslut inte utan olägenhet kan avvaktas.

Styrelsen får i övrigt överlåta till riksdagsdirektören att besluta om sådana föreskrifter som inte är av större vikt eller principiell betydelse.

Bemyndigande för riksdagsdirektören enligt första eller andra stycket skall framgå av arbetsordningen eller genom särskilt beslut av riksdagsstyrelsen.

Ett beslut som har fattats av riksdagsdirektören med stöd av första stycket skall anmälas för styrelsen vid dess nästkommande sammanträde.

Riksdagsdirektörens ansvar och uppgifter

18 § Riksdagsdirektören skall se till att verksamheten bedrivs författningsenligt och effektivt.

Det åligger riksdagsdirektören att

1. se till att riksdagsledamöternas, allmänhetens och andras kontakter med riksdagsförvaltningen underlättas genom en god service och tillgänglighet, genom information och genom ett klart och begripligt språk i förvaltningens skrivelser och beslut,

2. hushålla väl med de medel som ställs till förfogande för riksdagsförvaltningens verksamhet,

3. verka för att riksdagsförvaltningen genom samarbete med andra statliga myndigheter och på annat sätt tar till vara de fördelar som kan vinnas för staten som helhet,

4. fortlöpande följa upp och pröva förvaltningens verksamhet och konsekvenserna av de författningsföreskrifter och särskilda beslut som rör verksamheten samt vidta de åtgärder som behövs,

5. beakta de krav som ställs på verksamheten när det gäller totalförsvaret, en ekologiskt hållbar utveckling, jämställdheten mellan kvinnor och män samt etnisk mångfald i arbetslivet,

6. verka för att förvaltningens organisation är utformad så att redovisningen, medelsförvaltningen och förvaltningen av övriga tillgångar samt förvaltningens verksamhet i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

19 § Riksdagsdirektören skall

1. se till att styrelsen får det underlag som den behöver för att ta ställning till omfattningen och inriktningen av verksamheten,
2. se till att de anställda är väl förtrogna med målen för verksamheten,
3. skapa goda arbetsförhållanden och ta till vara och utveckla de anställdas kompetens och erfarenhet.

Revisionsberättelse

20 § Om Riksdagens revisorers revisionsberättelse över förvaltningens årsredovisning innehåller någon anmärkning, skall förvaltningen, inom en månad efter berättelsens överlämnande, till riksdagen redovisa de åtgärder förvaltningen har vidtagit eller avser att vidta med anledning av invändningen.

Förvaltningens organisation

21 § Förvaltningen beslutar om sin organisation.

22 § I arbetsordningen eller i särskilda beslut skall meddelas de bestämmelser som behövs om förvaltningens organisation och formerna för dess verksamhet.

Personalansvarsnämnd

23 § Riksdagsförvaltningens personalansvarsnämnd prövar följande frågor för anställda i riksdagsförvaltningen:

1. skiljande från anställning på grund av personliga förhållanden, dock inte i fråga om provanställning,
2. disciplinansvar,
3. åtalsanmälan,
4. avstängning.

Riksdagsdirektören är ordförande i personalansvarsnämnden. Bestämmelser om nämndens sammansättning i övrigt och om dess verksamhet meddelas i arbetsordningen.

24 § Personalansvarsnämnden är beslutförför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Ärendenas handläggning

25 § Ärenden som inte skall avgöras av riksdagsstyrelsen eller personalansvarsnämnden avgörs av riksdagsdirektören. Om sådant ärende inte behöver prövas av riksdagsdirektören får det avgöras av en annan tjänsteman i den omfattning som framgår av arbetsordningen eller särskilda beslut.

26 § Ärendena avgörs efter föredragning.

27 § I arbetsordningen eller i särskilda beslut får det medges att ärenden som avgörs av någon annan tjänsteman än riksdagsdirektören inte behöver föredras.

28 § Riksdagsdirektören får utan föredragning fatta beslut som inte kan skjutas upp till dess att ärendet hunnit föredras.

29 § I arbetsordningen eller i särskilda beslut skall det bestämmas vem som får begära in förklaringar, upplysningar eller yttranden i ärendena.

30 § I fråga om varje beslut skall det finnas en handling varav framgår

- dagen för beslutet,
- beslutets innehåll,
- vem som har fattat beslutet,
- vem som har varit föredragande och
- vem som har varit med om den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Protokoll skall föras när det förekommer skiljaktig mening eller när det behövs protokoll av någon annan orsak.

En skiljaktig mening skall alltid anges när underrättelse lämnas om innehållet i ett beslut av riksdagsförvaltningen varigenom förvaltningen avgjort ett ärende.

Överklagande

31 § Bestämmelser om överklagande av beslut av riksdagsförvaltningen finns i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.
 2. Genom denna lag upphävs lagen (1983:1061) med instruktion för Riksdagens förvaltningskontor.

2. Lag om ändring i lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier¹

dels att i 13 § orden ”riksdagens förvaltningsstyrelse” skall bytas ut mot ”riksdagsstyrelsen”,

dels att i 14 § orden ”riksdagens förvaltningskontor” skall bytas ut mot ”riksdagsförvaltningen”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Lagen omtryckt 1987:876

Senaste lydelse av

13 § 1989:241

14 § 1989:241.

3. Lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar¹

dels att i 3 och 8 §§ orden "riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen",

dels att i 8 § ordet "förvaltningskontoret" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Lagen omtryckt 1989:935

Senaste lydelse av 3 § 1999:938

4. Lag om ändring i lagen (1982:1255) om författningssamlingar för riksdagens förvaltningskontor och Riksbanken

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1982:1255) om författningssamlingar för riksdagens förvaltningskontor och Riksbanken¹

dels att i 1, 2, 10, 11 och 19 §§ orden ”riksdagens förvaltningskontor” skall bytas ut mot ”riksdagsförvaltningen”,

dels att i 1 § ordet ”förvaltningskontoret” skall bytas ut mot ”riksdagsförvaltningen”,

dels att rubriken till lagen skall lyda ”Lag om författningssamlingar för riksdagsförvaltningen och Riksbanken”,

dels att rubriken närmast före 1 § skall lyda ”Författningssamling för riksdagsförvaltningen”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av 11 § 1987:945

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1983:953) om säkerhetsskydd i riksdagen¹

dels att i 7, 14, 20, 21, 24–28 och 31 §§ orden ”riksdagens förvaltningskontor” skall bytas ut mot ”riksdagsförvaltningen”,

dels att i 7, 17, 24, 34 och 40 §§ ordet ”förvaltningskontoret” skall bytas ut mot ”riksdagsförvaltningen”,

dels att i 22 och 35 §§ ordet ”förvaltningsdirektören” skall bytas ut mot ”riksdagsdirektören”,

dels att 3 och 39 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Hos riksdagen skall finnas en säkerhetschef, som är direkt underställd *chefen för riksdagens förvaltningskontor*. Säkerhetschefen ansvarar för och leder säkerhetsskyddet enligt en instruktion som beslutas av *förvaltningskontoret*.

För säkerhetschefen skall finnas en ställföreträdare.

Hos riksdagen skall finnas en säkerhetschef, som är direkt underställd *förvaltningschefen*. Säkerhetschefen ansvarar för och leder säkerhetsskyddet enligt en instruktion som beslutas av *riksdagsförvaltningen*.

För säkerhetschefen skall finnas en ställföreträdare.

39 §²

Närmare föreskrifter för riksdagens myndigheter om säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627) får meddelas av respektive myndighet. I 6 § *första stycket lagen (1983:1061) med instruktion för riksdagens förvaltningskontor* ges *förvaltningskontoret* behörighet att meddela *förvaltningsföreskrifter om de frågor som kontoret skall handlägga*.

Närmare föreskrifter för riksdagens myndigheter om säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen (1996:627) får meddelas av respektive myndighet. I 5 § *lagen (0000:00) med instruktion för riksdagsförvaltningen* ges *riksdagsförvaltningen* behörighet att meddela *föreskrifter och råd inom sitt verksamhetsområde*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av

7 § 1992:1425

28 § 1992:829

² Senaste lydelse 1996:629

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän¹

dels att i 2 § orden ”riksdagens förvaltningsstyrelse” skall bytas ut mot ”riksdagsstyrelsen”,

dels att 29 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 §²

Om överklagande av beslut som gäller tjänstetillsättning eller eljest rör tjänsteman vid expeditionen, föreskrivs i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av *riksdagens förvaltningskontor* och myndigheter.

Om överklagande av beslut som gäller tjänstetillsättning eller eljest rör tjänsteman vid expeditionen, föreskrivs i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av *riksdagsförvaltningen* och *riksdagens myndigheter*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av 2 § 1998:1408

² Senaste lydelse 1989:190.

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Om överklagande av revisorernas beslut föreskrivs i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av *riksdagens förvaltningskontor* och myndigheter.

Om överklagande av revisorernas beslut föreskrivs i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av *riksdagsförvaltningen* och *riksdagens myndigheter*.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse 1989:191

8. Lag om ändring i lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

I 9 kap. 2 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank finns bestämmelser om det ansvar som fullmäktige i Riksbanken har för internrevisionen av den egna myndigheten. Motsvarande bestämmelser finns i vad gäller riksdagens förvaltning i 3 § lagen (1983:1061) med instruktion för Riksdagens förvaltningskontor, i vad gäller Riksdagens revisorer i 2 § lagen (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer, i vad gäller Riksdagens ombudsmän i 12 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i vad gäller Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond i 10 § stadgarna (RFS 1988:1) för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond.

I 9 kap. 2 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank finns bestämmelser om det ansvar som fullmäktige i Riksbanken har för internrevisionen av den egna myndigheten. Motsvarande bestämmelser finns i vad gäller riksdagens förvaltning i 8 § lagen (0000:00) med instruktion för riksdagsförvaltningen, i vad gäller Riksdagens revisorer i 2 § lagen (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer, i vad gäller Riksdagens ombudsmän i 12 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän och i vad gäller Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond i 10 § stadgarna (RFS 1988:1) för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1999:203

² Senaste lydelse 1999:203

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank¹ dels att i 9 kap. 4 § orden "Riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen", dels att 11 kap. 5 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

5 §

Riksbankens beslut enligt denna lag får överklagas endast i den utsträckning och i den ordning som sägs i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av *Riksdagens förvaltningskontor* och myndigheter. Hur talan förs mot fullmäktiges beslut om skiljande av en ledamot av direktionen från hans anställning regleras i 2 kap. 2 §.

Riksbankens beslut enligt denna lag får överklagas endast i den utsträckning och i den ordning som sägs i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av *riksdagsförvaltningen* och *riksdagens* myndigheter. Hur talan förs mot fullmäktiges beslut om skiljande av en ledamot av direktionen från hans anställning regleras i 2 kap. 2 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Lagen omtryckt 1999:19

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagens förvaltningskontor och myndigheter¹

dels att i 1, 5 och 6 §§ orden ”riksdagens förvaltningskontor” skall bytas ut mot ”riksdagsförvaltningen”,

dels att rubriken till lagen samt 2 och 3 §§ skall ha följande lydelse.

Lag om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Ett beslut som gäller anställning hos riksdagen eller dess myndigheter får överklagas i enlighet med vad som anges i denna lag om beslutet

1. gäller tjänstetillsättning med de undantag som framgår av 3 § och saken inte enbart avser tvist om kollektivavtal,

2. gäller en fråga som enligt avtal skall avgöras av arbetsgivaren,

3. gäller en fråga som är reglerad i lag eller i annan författning och det i samma författning föreskrivs att beslut i frågan får överklagas.

Ett beslut som gäller anställning hos riksdagen eller dess myndigheter får överklagas i enlighet med vad som anges i denna lag om beslutet

1. gäller tjänstetillsättning med de undantag som framgår av 3 § och saken inte enbart avser tvist om kollektivavtal,

2. gäller en fråga som är reglerad i lag eller i annan författning och det i samma författning föreskrivs att beslut i frågan får överklagas.

3 §²

Ett beslut om tjänstetillsättning får inte överklagas om det avser någon av följande tjänster

hos riksdagen – *förvaltningsdirektör, förhandlingschef vid förvaltningskontoret*, biträdande kammarsekreterare, chef för utskottskansli och chef för riksdagens internationella kansli,

hos Riksbanken – ledamöter av direktionen och chef för revisionsenhet,

hos Riksdagens ombudsmän – chef för ombudsmännens kansli,

hos Riksdagens revisorer – chef

Ett beslut om tjänstetillsättning får inte överklagas om det avser någon av följande tjänster

hos riksdagen – *förvaltningschef*, biträdande kammarsekreterare, chef för utskottskansli, *chef för EUnämndens kansli* och chef för riksdagens internationella kansli.

hos Riksbanken – ledamöter av direktionen och chef för revisionsenhet,

hos Riksdagens ombudsmän – chef för ombudsmännens kansli,

hos Riksdagens revisorer – chef för revisoreernas kansli.

¹ Senaste lydelse av 1 § 1994:1068

² Senaste lydelse 1998:1411

Nuvarande lydelse
för revisorernas kansli.

Föreslagen lydelse

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser gäller dock fortfarande i fråga om överklagande av beslut som fattas före lagens ikraftträdande.

11. Lag om ändring i lagen (1993:825) om personregister i riksdagens informationssystem Rixlex

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att i 1 och 5 §§ lagen (1993:825) om personregister i riksdagens informationssystem Rixlex orden "Riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

12. Lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för
Riksdagens arvodesnämnd

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1993:1426) med instruktion för
Riksdagens arvodesnämnd

dels att i 6 och 10 §§ orden "riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut
mot "riksdagsförvaltningen",

dels att i 7 § orden "riksdagens förvaltningsstyrelse" skall bytas ut mot
"riksdagsstyrelsen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

13. Lag om ändring i lagen (1993:1427) med instruktion för
Statsrådsarvodesnämnden

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att i 6 § lagen (1993:1427) med instruktion för Statsrådsarvodesnämnden orden "riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

14. Lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter¹

dels att i 1 kap. 5 §, 2 kap. 3 §, 4 kap. 2 och 3 §§, 5 kap. 1 och 3 §§, 13 kap. 5, 6, 14 och 17 §§ orden "Riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen",

dels att i 5 kap. 5 § ordet "förvaltningskontoret" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen",

dels att i 4 kap. 3 § ordet "talmanskonferensen" skall bytas ut mot "riksdagsstyrelsen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse av

2 kap. 3 § 1997:1067 5 kap. 1 § 1996:296

4 kap. 2 § 1996:296 5 kap. 3 § 1996:296

4 kap. 3 § 1996:296 5 kap. 5 § 1996:296

15. Lag om ändring i lagen (1996:304) om arvode m.m. till
Sveriges företrädare i Europaparlamentet

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att i 1 kap. 4 och 5 §§ samt 9 kap. 5, 6, 14 och 17 §§ lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet orden "riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

16. Lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627)

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att i 20 § säkerhetsskyddslagen (1996:627) orden ”riksdagens förvaltningskontor” skall bytas ut mot ”riksdagsförvaltningen”.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

17. Lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att i 1 § lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen orden "Riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

18. Lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att i 14 § lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen orden "Riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen".

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

19. Lag om ändring i lagen (1999:1286) om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

1999/2000:KU19
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att i lagen (1999:1286) om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter orden "riksdagens förvaltningskontor" skall bytas ut mot "riksdagsförvaltningen".

1. Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs i fråga om riksdagsordningen att tilläggsbestämmelsen 1.7.2 skall ha följande lydelse.

Talmanskonferensens förslag

Utskottets förslag

1.7.2

Riksdagen utser ersättare för de valda ledamöterna av riksdagsstyrelsen. Partigrupperna utser ersättare för sina särskilda företrädare.

Riksdagsstyrelsen sammanträder inom stängda dörrar. Vill styrelsen inhämta upplysningar av någon som ej tillhör styrelsen, får den kalla honom till sammanträde. De vice talmännen, de av de särskilda företrädarna för partigrupperna som inte är ledamöter av styrelsen samt kammarsekreteraren får delta i styrelsens öveläggningar.

Riksdagen utser en personlig ersättare för varje vald ledamot av riksdagsstyrelsen. Varje partigrupp utser en personlig ersättare för sin särskilda företrädare.

Riksdagsstyrelsen sammanträder inom stängda dörrar. Vill styrelsen inhämta upplysningar av någon som ej tillhör styrelsen, får den kalla honom *eller henne* till sammanträde. De vice talmännen, de av de särskilda företrädarna för partigrupperna som inte är ledamöter av styrelsen samt kammarsekreteraren får delta i styrelsens öveläggningar.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹

Under Justitiekanslerns tillsyn står dessutom

1. kommunala myndigheter och andra myndigheter som ej är statliga,
2. tjänstemän och andra befattningshavare vid myndigheter som avses under 1,
3. andra som, utan att vara knutna till statlig myndighet, innehar tjänst eller uppdrag varmed följer myndighetsutövning, såvitt avser denna deras verksamhet, dock ej ledamöter av riksdagen, kyrkomötet eller beslutande kommunal församling,
3. andra som, utan att vara knutna till statlig myndighet, innehar tjänst eller uppdrag varmed följer myndighetsutövning, såvitt avser denna deras verksamhet, dock ej ledamöter av riksdagen, kyrkomötet eller beslutande kommunal församling *eller riksdagens anställda och uppdragstagare.*
4. tjänstemän och uppdragstagare i statliga affärsverk, när de för verkens räkning fullgör uppdrag i sådana aktiebolag där staten genom verken utövar ett bestämmande inflytande.

Vid tillsyn över kommunala myndigheter skall Justitiekanslern beakta de former i vilka den kommunala självstyrelsen utövas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000.

¹ Senaste lydelse 1987:996

Sammanfattning.....	1
Förslagen	1
Utskottet	1
Talmanskonferensens förslag 1999/2000:TK1 Riksdagens parlamentariska ledningsorganisation.....	1
Bakgrund.....	1
Ny riksdagsstyrelse	2
Reformbehovet	2
Sammansättning	3
Begränsning av styrelsens arbetsbelastning	4
Obligatoriska styrelseärenden.....	4
Samråd i ärenden rörande kammarens verksamhet m.m.	5
Råd för ledamotsnära frågor	5
Särskilda beredningsgrupper	5
Samråd med utskotten	6
Utskottets bedömning.....	6
Talmanskonferensens förslag 1999/2000:TK2 Ny förvaltningsorganisation för riksdagen.....	7
Bakgrund.....	7
Riksdagskommitténs överväganden	7
Riksdagsförvaltningens arbetsuppgifter m.m.	8
Riksdagsförvaltningens roll avseende riksdagens verk	9
Riksdagsförvaltningens ledning.....	10
Revision.....	11
Överklagande.....	11
Rättslig identitet, m.m.	12
Ikraftträdandebestämmelser och övergångsbestämmelser m.m.....	12
Konsekvensändringar	12
Utskottets bedömning.....	13
Tillsyn över riksdagens tjänstemän	13
Bakgrund.....	13
Utskottets bedömning.....	13
Hemställan	14
Bilaga 1. Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen	16
Bilaga 2. 1. Lag (0000:00) med instruktion för riksdagsförvaltningen	23
2. Lag om ändring i lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier.....	28
3. Lag om ändring i lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar	29
4. Lag om ändring i lagen (1982:1255) om författningssamlingar för riksdagens förvaltningskontor och Riksbanken.....	30
5. Lag om ändring i lagen (1983:953) om säkerhetsskydd i riksdagen.....	31

6. Lag om ändring i lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän.....	32
7. Lag om ändring i lagen (1987:518) med instruktion för Riksdagens revisorer.....	33
8. Lag om ändring i lagen (1988:46) om revision av riksdagens förvaltning och riksdagens myndigheter m.m.	34
9. Lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank	35
10. Lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagens förvaltningskontor och myndigheter.....	36
11. Lag om ändring i lagen (1993:825) om personregister i riksdagens informationssystem Rixlex	38
12. Lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd.....	39
13. Lag om ändring i lagen (1993:1427) med instruktion för Statsrådsarvodesnämnden	40
14. Lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.....	41
15. Lag om ändring i lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet	42
16. Lag om ändring i säkerhetsskyddslagen (1996:627).....	43
17. Lag om ändring i lagen (1996:810) om registrering av riksdagsledamöters åtaganden och ekonomiska intressen.....	44
18. Lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen	45
19. Lag om ändring i lagen (1999:1286) om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.....	46
Bilaga 3. Av utskottet framlagda lagförslag	47
1. Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen	47
2. Lag om ändring i lagen (1975:1339) om Justitiekanslerns tillsyn	48